

Prima instanță: Curtea de Apel Bălți
Judecător: Ana Albu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Vera Macinskaia

examinînd recursul declarat de Biroul Vamal Ungheni,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de „Ghenmar-Plus” S.R.L. împotriva Biroului Vamal Ungheni, privind contestarea actelor administrative, restituirea excedentului drepturilor de import și încasarea cheltuielilor de judecată.

împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013, prin care acțiunea înaintată de „Ghenmar-Plus” S.R.L., a fost admisă,

A C O N S T A T A T :

La 20 iunie 2012, reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus”, a înaintat în instanța de contencios administrativ o acțiune împotriva Biroului Vamal Ungheni, privind contestarea actelor administrative, restituirea excedentului drepturilor de import și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” a invocat că, conform contractului nr. I/G, din 05 ianuarie 2012, încheiat dintre S.R.L. „Ghenmar-Plus” în calitate de cumpărător și 000 „Teampoint” în calitate de vânzător, precum și în conformitate cu facturile comerciale (invoice) eliberate de către vânzător, S.R.L. „Ghenmar-Plus”, a procurat mobilier.

A indicat reclamantul că, prin intermediul brokerului vamal, a depus la Biroul Vamal Ungheni declarația vamală nr. 65031449 din 10 aprilie 2012, nr. 65003100450 din 10 aprilie 2012 și nr. 65003100457 din 11 aprilie 2012, valoarea în vamă a mărfii importate fiind determinată și anunțată în conformitate cu metoda principală, prevăzută de art.10 alin. (2) al Legii nr. 1380-XII din 20 noiembrie 1997 „cu privire la tariful vamal”.

Mai invoca reclamantul că, la traversarea frontierei de stat a R.M., conform declarației vamale menționate, de către S.R.L. „Ghenmar-Plus”, au fost transferate plățile vamale în sumă de 73238,47 lei, pentru marfa procurată în baza contractului

din 05 ianuarie 2011 încheiat între OOO „TEAMPOINT”, în calitate de vizător și S.R.L. „Ghenmar-Plus”, în calitate de cumpărător.

La declarația vamală au fost anexate documentele, care confirmă valoarea în vamă a mărfii, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare din 05 ianuarie 2011, enunțat mai sus (proforma invoice care conține toate rechizitele contractului de vânzare cumpărare), CMR, conosamentul, factura comercială (invoice), packing list, cheltuielile de transport, precum și alte acte relevante, însă declarația vamală nu a fost acceptată.

Afirma reclamantul că, Biroul Vamal Ungheni, fără nici un argument juridic pertinent a refuzat să accepte declarațiile vamale depuse de S.R.L. „Ghenmar-Plus”, schimbând metoda de determinare a valorii în vamă, prin care a majorat nejustificat valoarea mărfii în vamă până la suma de 113070,71 lei.

Invocă S.R.L. „Ghenmar-Plus” că, în rezultatul acțiunilor arbitrare ale pîrîtului, au fost perfectate alte declarații vamale, valoarea în vamă a mărfii importate fiind determinată de Biroul Vamal Ungheni, aplicînd în acest sens direct metoda 6 de determinare a valorii în vama - „de rezervă. Pentru a primi liberul de vamă și a avea posibilitatea de a introduce mărfurile importate în circuitul civil, S.R.L. „Ghenmar-Plus”, a fost obligată să achite drepturile de import determinate de autoritatea vamală.

Afirmă reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” că, în urma majorării valorii mărfii în vamă, a achitat excedentar suma de 113070,71 lei.

Ulterior, nefiind deacord cu acțiunile Biroului Vamal Ungheni, precum și în vederea soluționării acestei incertitudini pe cale extrajudiciară, S.R.L. „Ghenmar-Plus” la 04 mai 2012, a înaintat Biroului Vamal Ungheni o cerere prealabilă prin care a solicitat ultimului restituirea sumei de 113070,71 lei, achitată suplimentar. Ulterior, prin scrisoarea nr. 850/01-6 din 04 iunie 2012, reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” a fost informat de către Biroul Vamal Ungheni despre refuzul satisfacerii cerințelor indicate în cererea prealabilă.

Consideră reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” că, în cazul dat, organul vamal nu putea avea dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate, cu toate acestea a majorat esențial valoarea în vamă declarată inițial de S.R.L. „Ghenmar-Plus”. Mai mult de cît atît, la devamarea mărfii indicate au fost anexate și prezentate organului vamal actele care atestau nemijlocit valoarea tranzacției pentru mărfurile importate, precum și Declarația de Export, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) al Legii nr.1380 cu privire la tariful vamal.

Mai menționează S.R.L. „Ghenmar-Plus” că, la perfectarea declarației vamale au fost prezentate toate documentele, inclusiv și suplimentare, care confirmă valoarea în vamă a mărfii, și anume, contractul de vânzare - cumpărare, factura comercială CMR etc, fapt ce servește drept temei de aplicare a metodei nr. 1 pentru determinarea valorii mărfii în vamă, în conformitate cu prevederile art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal, nr.1380 -XIII din 20 noiembrie 1997.

Totodată, reclamantul mai invocă și aspectul care face referire la faptul că, Biroul Vamal Ungheni, pentru stabilirea valorii în vamă a mărfii importate conform metodei nr. 1, a solicitat declarantului prezentarea contractelor cu terțe persoane referitor la tranzacțiile dintre OOO „Helenberg” și producătorii mobilei, facturile pentru decontări către persoane terțe etc.

A indicat S.R.L. „Ghenmar-Plus” în cererea de chemare în judecată că, în vederea soluționării acestei chestiuni, de către S.R.L. „Ghenmar-Plus” a fost expediată o notificare în adresa furnizorilor de mărfuri, prin care a solicitat copiile autentificate ale contractelor cu furnizorii de mobilă, precum și ordinele de plată efectuate în baza acestuia. Ca răspuns la notificarea expediată, furnizorii de mobilier au refuzat în furnizarea actelor solicitate, făcând trimitere la clauzele de confidențialitate ale contractelor încheiate între acestea și furnizorii de mobilă.

Astfel, consideră reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” că, contrar celor expuse, Biroul Vamal Ungheni a dispus ilegal recalcularea valorii mărfurilor, insistând că reclamantul a diminuat valoarea în vamă a mărfurilor, aplicând astfel metoda nr. 6 de rezervă din cauza imposibilității aplicării metodelor precedente.

Mai mult decât atât, consideră reclamantul că, faptul imposibilității aplicării de către Biroul Vamal Ungheni a metodelor precedente metodei nr. 6 de rezervă, nu a fost justificată de pîrît în nici un fel, fapt ce denotă că această metodă a fost aplicată arbitrar.

În acest sens, reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” a indicat că, prin hotărîrea pronunțată de Curtea de Apel Bălți la data de 23 ianuarie 2012, pe marginea unui litigiu similar, intentat tot la acțiunea „S.R.L. „Ghenmar-Plus” împotriva Biroului Vamal Ungheni, avînt același subiect în fond, prin care au fost recunoscute ca fiind ilegale acțiunile Biroului Vamal Ungheni, privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor importate de către S.R.L. „Ghenmar-Plus” și recalcularea drepturilor de import, hotărîre menținută prin decizia Colegiului Civil, Comercial și de Copntencios Administartiv al Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2012.

Reclamantul S.R.L. „Ghenmar-Plus” a mai menționat că, bănuilala Biroului Vamal Ungheni a apărut din cauza prezentării unor prețuri diminuate și în acest sens s-a solicitat acte suplimentare care nu au fost prezentate, din care considerente s-a aplicat metoda nr.6.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013, acțiunea înaintată de S.R.L. „Ghenmar-Plus”, a fost admisă. A fost declarate ca fiind ilegale acțiunile Biroului Vamal Ungheni, privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor importate de către S.R.L. „Ghenmar-Plus” în baza declarațiilor vamale nr. 65031449 din 10 aprilie 2012, nr. 65003100450 din 10 aprilie 2012 și nr. 65003100457 din 11 aprilie 2012. A fost obligat Biroul Vamal Ungheni să restituie în beneficiul S.R.L. „Ghenmar-Plus” excedentul drepturilor de import în sumă de 113070,71 lei, achitate de S.R.L. „Ghenmar-Plus”, în mod excedentar.

Invocînd ilegalitatea acestei hotărîri, la 27 mai 2013, Biroul Vamal Ungheni, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrii recurate, cu pronunţarea unei noi hotărîri, prin care acţiunea înaintată de S.R.L. „Ghenmar-Plus”, să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a indicat că, hotărîrea Curţii de Apel Bălţi, este neîntemeiată şi ilegală, deoarece, a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicţie cu materialele administrate în sensul soluţionării corecte a prezentei cauze.

Copia motivată a hotărîrii recurate, a fost expediată în adresa părţilor la 21 martie 2013, însă, la materialele dosarului nu sunt anexate dovezi care ar confirma data recepţionării de către recurentul Biroul Vamal Ungheni, a copiei hotărîrii recurate, prin urmare, instanţa de recurs constată că, recursul declarat de Biroul Vamal Ungheni, a fost declarat în termen.

Referinţa înaintată de S.R.L. „Ghenmar-Plus”, la recursul declarat de Biroul Vamal Ungheni, a parvenit în adresa Curţii Supreme de Justiţie la 15 iulie 2013.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii Supreme de Justiţie, consideră recursul declarat de Biroul Vamal Ungheni, neîntemeiat şi care urmează a fi respins.

În favoarea concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanţa de recurs, după ce judecă recursul este în drept, să respingă recursul şi să menţină decizia instanţei de apel şi hotărîrea primei instanţe, precum şi încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, S.R.L. „Ghenmar-Plus” a încheiat cu OOO „TEAMPOINT” contractul nr. I/G din 05 ianuarie 2012, conform căruia vânzătorul OOO „TEAMPOINT” şi-a asumat obligaţia de a livra mărfuri cumpărătorului S.R.L. „Ghenmar-Plus”, iar ultimul şi-a asumat obligaţia de a achita plata pentru marfa livrată în condiţiile prevăzute în contract (f.d. 64).

Totodată, s-a mai constatat că, la 10 aprilie 2012 şi 11 aprilie 2012, S.R.L. „Ghenmar-Plus” a importat în Republica Moldova, mobilier procurat de la OOO „TEAMPOINT” în baza contractului nr. 1/G din 05 ianuarie 2012, depunînd declaraţiile vamale nr. 65003100449, nr. 65003100450, nr. 65003100457.

S-a mai constatat că, Biroul vamal Ungheni a considerat eronate datele privind valoarea în vamă a mărfurilor declarate de către S.R.L. „Ghenmar-Plus” şi a recalculat valoarea mărfii în vamă cu recalcularea plăţilor vamale.

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii Supreme de Justiţie, analizînd situaţia de fapt din prezenta speţă în raport cu materialele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 2, alin. (1), din Legea cu privire la tariful vamal, nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, valoarea în vamă a mărfii este valoarea mărfii introduse pe sau scoase de pe teritoriul vamal, stabilită în scopul perceperii taxelor vamale şi a altor impozite.

Totodată, potrivit art. 5 alin. (1) al Legii enunțate, sistemul de determinare a valorii în vamă a mărfurilor se aplică pentru toate mărfurile introduse sau scoase de pe teritoriul vamal, iar potrivit art. 8 alin. (3) al Legii date, în cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Instanța de recurs reiterează și prevederile art. 10 alin.(1), (2) al Legii cu privire la tariful vamal, care statuiază expres că, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode:

- a) în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit;
- b) în baza valorii tranzacției cu marfa identică;
- c) în baza valorii tranzacției cu marfa similară;
- d) în baza costului unitar al mărfii;
- e) în baza valorii calculate a mărfii;
- f) prin metoda de rezervă.

Principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, în cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă.

Instanța de recurs menționează că, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la depunerea declarațiilor vamale nr. 6503100449 din 10 aprilie 2012, nr. 65003100450 din 10 aprilie 2012, nr. 65003100457 din 11 aprilie 2012, S.R.L. „Ghenmar-Plus” a anexat la declarațiile vamale, actele necesare pentru calcularea valorii mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit. Astfel, (declarantul a anexat dovada plății efective cu facturi acceptate de partenerul străin ((facturi comerciale - invoice), precum și Declarația de Export, contractul nr. I/G din 05 ianuarie 2012, factura comercială CMR.

Totodată, de menționat faptul că, dovadă în confirmarea veridicității valorii mărfii declarate de S.R.L. „Ghenmar-Plus” o constituie și ordinul de plată nr. 1 din 11 aprilie 2012 (f.d. 36,49), din care se constată cu certitudine că S.R.L. „Ghenmar-Plus” a transferat plata pentru marfa cumpărată în cuantumul indicat în facturile comerciale (invoice) și nu într-o sumă mai mare. Astfel, potrivit pct. 3, al contractului nr. I/G din 05 ianuarie 2011, cumpărătorul efectuează plata pentru fiecare livrare separată în EURO sau USD după realizarea mărfii în baza acordului reciproc. Ordinul de plată

confirmă încă o dată că prețul indicat în facturile comerciale și ulterior declarat de S.R.L. „Ghenmar-Plus” în vamă, este prețul real al tranzacției.

Prin urmare, colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție remarcă temeinicia concluziei primei instanțe precum că, materialele prezentate permiteau aplicarea metodei nr. 1 pentru determinarea valorii mărfii în vamă, în conformitate cu prevederile art.10, alin. (l) lit. a) al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII, din 20 noiembrie 1997.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului Biroul Vamal Ungheni precum că, valoarea indicată de S.R.L. „Ghenmar-Plus” este mică, motiv din care la stabilirea valorii în vamă a mărfii, a fost aplicată metoda 6.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, S.R.L. „Ghenmar-Plus” n-a procurat marfa direct de la producător, ci prin intermediul 000 „TEAMPOINT”, iar relațiile contractuale dintre producător și 000 „TEAMPOINT” constituie un secret comercial și afirmațiile pîrîtului precum că prețul de vânzare către S.R.L. „Ghenmar-Plus” ar trebui să fie mai mare, constituie doar o presupunere care nu are la bază nici un suport și poartă un caracter pur declarativ.

În susținerea poziției respective, colegiul judiciar menționează că, Curtea de Apel Bălți, corect a făcut referire la acordul de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova a aderat prin Protocolul din 08 mai 2001, ratificat prin Legea nr. 218-XV din 01 iunie 2001, potrivit căruia „taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacție. Prin derogare de la aceasta regulă, dreptul autorității vamale de a stabili printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală, este recunoscută numai în cazul de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator”.

Astfel, prima instanța corect a stabilit că, organul vamal, în cazul dat, nu a avut temeiuri rezonabile pentru verificarea veridicității datelor privind valoarea declarată, însă necățînd la aceasta, a majorat valoarea în vamă declarată inițial de S.R.L. „Ghenmar-Plus”. Faptul imposibilității aplicării de către Biroul Vamal Ungheni a metodelor precedente metodei 6 de rezervă nu a fost justificată de pîrît în nici un mod, fapt ce confirmă ca această metodă a fost aplicată arbitrar.

Instanța de recurs menționează că, nu sunt întemeiate argumentele recursului precum că, metoda care a fost aplicată de către biroul vamal este una corectă, că prețurile mărfurilor indicate în facturile fiscale prezentate de către S.R.L. „Ghenmar-Plus”, sunt unele diminuate, prezentînd în acest sens facturi a tranzacțiilor încheiate cu alte firme, iar întrucît S.R.L. „Ghenmar-Plus” nu a prezentat actele solicitate Biroul vamal a recurs la determinarea valorii în vamă din oficiu acționînd potrivit cu art.16 lit. a,b, din HG nr. 600. Or, toate actele necesare au fost prezentate, iar contractele cu persoanele terțe, solicitate de biroul vamal constituie un secret comercial și nu pot fi prezentate de terți.

Totodată, potrivit prevederile pct. 16 lit. B) din Hotărîria Guvernului nr. 600, organul vamal antrenat în vămuirea mărfurilor poate dispune de informații pe care nu le are declarantul, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern, precum și de date privind mărfurile identice sau similare, a căroră perfectare vamală a efectuat-o anterior. Totodată, autoritatea vamală poate prezenta declarantului informațiile de care dispune despre prețurile medii contractuale sau privind valoarea în vamă a unei anumite tranzacții, însă într-o formă depersonalizată, care asigură respectarea confidențialității datelor folosite (adică evitîndu-se menționarea vînzătorului, cumpărătorului, declarantului și celorlalte date care ar putea permite identificarea tranzacției).

Colegiul judiciar remarcă temeinicia concluziei Curții de Apel Bălți precum că, metoda în vamă de stabilire a valorii mărfii nu a fost una succesivă, fapt confirmat chiar de reprezentantul biroului vamal, prin aplicarea metodei 2,3,4,5, ci una prin care s-a aplicat arbitrar metoda 6, stabilind o valoare a mărfii din oficiu, contrar prevederilor art. 16 lit. a,b din HG 600.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, hotărîrea Curții de Apel Bălți este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recuren sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarate de Biroul Vamal Ungheni.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de „Ghenmar-Plus” S.R.L. împotriva Biroului Vamal Ungheni, privind contestarea actelor administrative, restituirea excedentului drepturilor de import și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul /Semnătura/ Iulia Sîrcu

Judecătorii /Semnătura/ Valentina Clevadi

/Semnătura/ Tamara Chișca-Doneva

/Semnătura/ Galina Stratulat

/Semnătura/ Vera Macinskaia

Copia corespunde originalului

Judecător:

Vera Macinskaia